

Wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2011 r. sygn. I OSK 28/11

Rejestracja pojazdu nabytego w drodze licytacji publicznej jest sytuacją nietypową. Nabycie pojazdu w toku postępowania egzekucyjnego co prawda nie zwalnia z ogólnie ustanowionych rygorów, w tym dotyczących dokumentów wymaganych dla rejestracji, to jednak charakter tej czynności wymusza korekcję generalnego podejścia do owych restrykcyjnych regulacji.

Jak głosi art. 879 kodeksu postępowania cywilnego nabywca rzeczy w drodze licytacji z ruchomości staje się jej właścicielem bez żadnych obciążeń; nie przysługują mu jednak roszczenia z tytułu rękojmi za wady rzeczy, nadto nie można podnieść przeciwko nabywcy zarzutów co do ważności nabycia.

Upraszczając zagadnienie można stwierdzić, że podmiot nabywający prawo własności w drodze licytacji w oparciu o przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące egzekucji z ruchomości nabywa je w sposób pierwotny, a więc przede wszystkim niezależnie od istnienia i treści tego prawa poprzednika. Oznacza to m.in. oderwanie od faktu czy prawo własności poprzednikowi rzeczywiście służyło.

Kwestia ta ma duże znaczenie w sprawie o rejestrację pojazdu, mimo tego, że przepisy obowiązujące w tej materii rozróżniają zagadnienie własności pojazdu od dalszych okoliczności podlegających wykazaniu innymi wymaganymi dokumentami. Zatem dowód rejestracyjny nie dowodzi własności pojazdu, a więc wykazanie tego prawa nie ma związku z przesłanką dołączenia do wniosku o rejestrację dowodu rejestracyjnego. Wszak sposobu nabycia własności pojazdu nie sposób nie dostrzegać przy ocenie wyczerpania omawianego wymogu. Analizując sporny w sprawie obowiązek w kontekście celów, jakie miał prawodawca wprowadzając go, oraz w aspekcie trybu (w tym skutków licytacji) nabycia pojazdu, niepodobna pominąć powyższych wywodów. A prowadzą one do konkluzji, że w sytuacji, w której komornik dokonujący sprzedaży licytacyjnej nie przekazał nabywcy pojazdu dowodu rejestracyjnego sprzedanego pojazdu (bo nim nie dysponował, gdyż ten nie został mu przedstawiony przez dłużnika, który nabył samochód za granicą i nie zarejestrował go w Polsce), szczególnie w sytuacji, w której organ rejestracyjny nie ustalił faktu rejestracji pojazdu za granicą (w tym zwłaszcza w strefie Schengen), brak tego tylko dokumentu nie sprzeciwiał się rejestracji pojazdu. I nie ma dla tej konkluzji znaczenia później ujawniony fakt rejestracji samochodu za granicą i przedłożenia go organowi, choć okoliczność ta jakby podważa argumentację skarżącą, bo chodzi o przesądzenie zasady.

Oczywiście wydaje się, że rzeczą komornika sądowego było pozyskanie dowodu rejestracyjnego pojazdu, chociaż nie jest to warunek przeprowadzenia licytacji. Jednakowoż po pierwsze bezspornie pojazd nie był zarejestrowany w Polsce i nie była znana przyczyna braku dowodu zagranicznego. Po wtóre nie należy do obowiązków organów rejestracyjnych i sądów administracyjnych ocena poprawności działań podejmowanych w postępowaniu cywilnym. Wreszcie skoro doszło do skutecznej sprzedaży i pojazd przeszedł na własność nabywcy, który nie powinien ponosić negatywnych skutków ewentualnych zaniedbań podczas licytacji, zaszczości te pozbawione są oddziaływania na wynik niniejszej sprawy. Przeto przy spełnieniu pozostałych przesłanek rejestracji, należało odstąpić od wymogu zawartego w art. 72 ust. 1 pkt 5 Prawa o ruchu drogowym. W tym zakresie Naczelny Sąd Administracyjny w pełni podziela wywód zawarty w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 21 stycznia 2010 r., sygn. akt III SA/Kr 977/09 (www.orzeczenia.nsa.gov.pl). Uprawnionym jest więc pogląd, że orzekając odmiennie Sąd pierwszej instancji wadliwie zastosował przywołany wyżej przepis. W tym też aspekcie naruszył również art. 897 k.p.c.

Stan faktyczny:

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: wtorek, 17, kwiecień 2012 00:00

Bernadeta Skóbel

Odśłony: 10381

J. P. składając wniosek o zarejestrowanie samochodu ciężarowego marki [...] nr [...], załączyła doń zaświadczenie wystawione przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. sygn. [...] o nabyciu przedmiotowego samochodu w drodze licytacji w dniu [...] września 2009 r. oraz zaświadczenie nr [...] z dnia [...] października 2009 r. o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu wraz z dokumentem identyfikującym, wystawionym przez [...] Sp. z o.o. Okręgową Stację Kontroli Pojazdów w B. Wobec braku dokumentów niezbędnych do zarejestrowania pojazdu organ administracji wystąpił w dniu [...] października 2009 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. z pytaniem, czy przedmiotowy pojazd był zarejestrowany na terenie kraju, a jeżeli tak, to w jakim organie nastąpiła pierwsza rejestracja, czy posiada dowód rejestracyjny i tablice rejestracyjne. W przypadku sprowadzenia samochodu z zagranicy i nie zarejestrowania go na terenie kraju należało udzielić informacji o kraju pochodzenia pojazdu oraz o losie zagranicznego dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych. Natomiast w sytuacji, gdy przedmiotowy pojazd stanowił przedmiot przepadku na rzecz Skarbu Państwa przesłać kserokopię postanowienia sądu o przepadku. Odpowiadając na powyższe pismo Komornik Sądowy wyjaśnił, iż dłużnik u którego zajęto pojazd oświadczył, że nie posiada dokumentów tego pojazdu ani tablic rejestracyjnych. Oświadczył nadto, że pojazd nie był zarejestrowany na terenie kraju. Z uwagi na brak powyższych dokumentów przedmiotowy pojazd został zajęty na podstawie nr identyfikacyjnego VIN. Komornik Sądowy podniósł ponadto, iż wnioskodawczyni nabyła pojazd w drodze licytacji, co zostało potwierdzone zaświadczeniem o nabyciu pojazdu z dnia [...] września 2009 r. Zaświadczenie to stanowi dowód własności pojazdu i jest podstawą do jego zarejestrowania.

Organ pierwszej instancji wezwał jednak J. P. do uzupełnienia wniosku z dnia [...] października 2009 r. poprzez dołączenie pozostałych dokumentów przewidzianych w art. 72 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz wystąpił do Centralnej Ewidencji Pojazdów MSWiA CEPiK w Warszawie z wnioskiem o udzielenie informacji, czy przedmiotowy pojazd był rejestrowany na terenie kraju. Pismem z dnia [...] października 2009 r. pełnomocnik wnioskodawczyni przesłał prawidłowe zaświadczenie z badania technicznego przedmiotowego pojazdu i wezwał organ do dokonania jego rejestracji. Strona nie przedstawiła żądanych dokumentów dotyczących poprzedniej rejestracji. Centralna Ewidencji Pojazdów MSWiA udzieliła natomiast informacji, iż wspomniany pojazd nigdy nie był zarejestrowany w kraju. W tym stanie rzeczy Prezydent Miasta decyzją z dnia [...] grudnia 2009 r. odmówił rejestracji przedmiotowego pojazdu z uwagi na nieprzedstawienie dokumentów koniecznych do rejestracji pojazdu. W jego przekonaniu niewystarczającym dla uwzględnienia wniosku jest dowód własności pojazdu, którego zresztą nie kwestionował.

Źródło: [Orzecznictwo NSA](#)